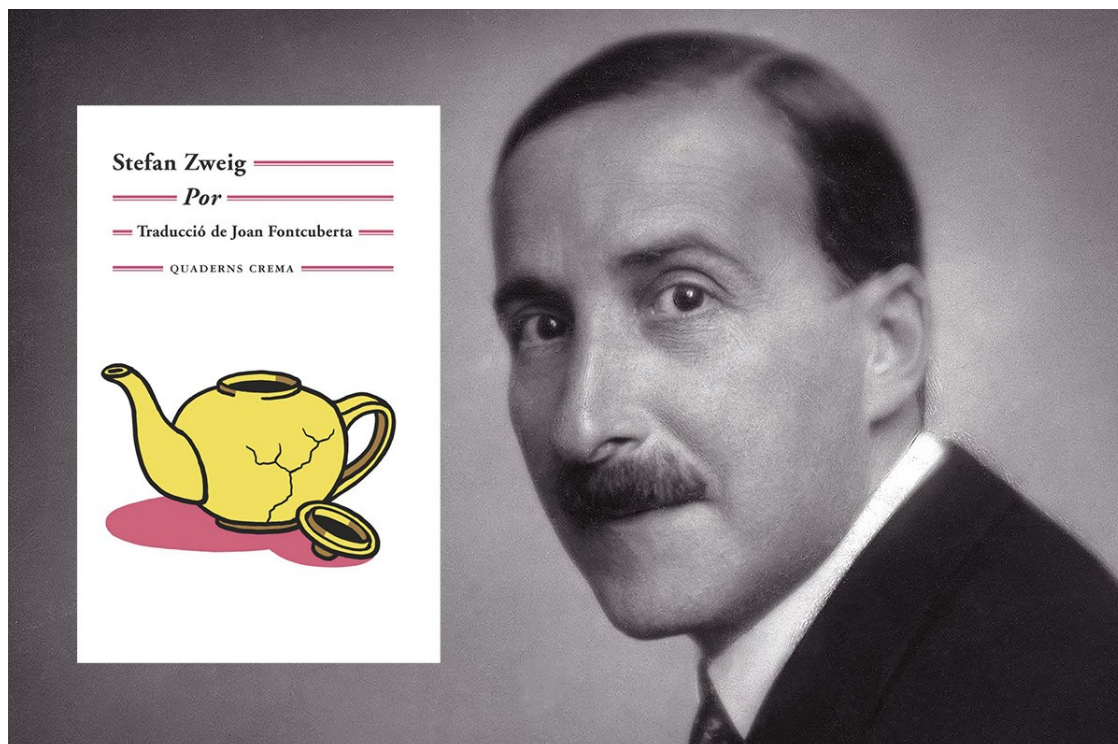

La intensitat obsessiva de la por

Quaderns Crema publica "Por", de Stefan Zweig, una novel·la breu sobre "la infinita i sempre contradictòria complexitat de l'existència i la personalitat humana"

Quaderns Crema publica «Por», de Stefan Zweig | ND

Estem ben poc avesats a llegir novel·les breus, i menys encara quan se'ns ofereixen soles i no pas en un volum que n'agrupa unes quantes. En general, les editorials recorren a aquest subterfugi, com si no confiessin prou en cada obra en particular, com si temessin que per elles soles no es poguessin defensar o mantenir; com si les unes requerissin l'ajuda de les altres. Segurament, però, el millor que es pot fer és llegir-les separades i, si és possible, deixant un cert temps entre les unes i les altres, a fi que no s'interfereixin.

En aquesta ocasió Quaderns Crema publica *Por*, de Stefan Zweig (<http://www.quadernscrema.com/catalogue/por>) en un sol volum, traduït amb encert per Joan Fontcuberta, i això ens permet acostar-nos-hi amb una netedat absoluta, alliberats de qualsevol influència -sobretot si no caiem en la temptació de donar un cop d'ull a la contracoberta, que em sembla que diu un xic més del que convindria- i rebre'l com el devien rebre els seus primers lectors; com si el descobrissin com el van descobrir ells.

Descobrir, ja des del paràgraf inicial, quina és la raó que tenalla la protagonista del llibre: ?Quan la senyora Irene baixà les escales del pis del seu amant, de sobte es tornà a sentir presa d'aquella por irracional. [...] Aquest esglai sobtat no li era gens desconegut, sempre sucumbia a aquests atacs de por absurda i ridícula?. La por que el seu adulteri quedi al descobert, que el seu marit tingui coneixença de la seva infidelitat.

Un temor que, per un motiu que no cometré la imprudència de desvetllar abans d'hora,

esdevindrà ben aviat una amenaça real i que convertirà la seva vida en una tortura permanent, que la farà (mal)viure amb un ai al cor constant, que posarà en perill la fins llavors seva existència còmoda i tranquil·la de petitburgesa?, la seva estable i immutable existència ?indolentment i plaentment arrezerada? en ?el seu món tranquil i burgés?, ?silenciós i fred?, ?estret i ordenat?.

La intensitat obsessiva de la por

I serà precisament la intensitat obsessiva, malaltissa, amb què patirà aquest temor el que farà que ho comenci a veure tot amb uns altres ulls. De fet, el que la farà ressuscitar: ?A poc a poc la seva vida es transformà i adquirí un sentit nou. [...] Es retrobava a ella mateixa en tot, i el món abans transparent com el vidre, es convertí tot de cop en un mirall on ella feia ombra?. Començarà a veure i a mirar, a mirar més enllà del que veia (o creia que veia) fins llavors.

S'adonà -i el que és més important, ens brindarà a nosaltres, els lectors, la possibilitat i el privilegi d'acompanyar-la en el seu procés de descoberta- que fins aquell moment més que viure el que havia fet és limitar-se a passar o a sobreviure, a deixar que la vida la visqués, a balafiar el seu temps: ?Davant seu, a tocar, hi havia coses que ella ni tan sols havia fregat passant i de les quals ara, d'un plegat, comprenia que representaven la seva veritable vida i d'altres; per contra, les que li havien semblat importants s'esvaïen com fum. [...] ara [...] li feia fàstic l'activitat buida dels desenfeinats, [...] la superficialitat de les seves inclinacions anteriors?.

Stefan Zweig —————

————— *Por* —————

— Traducció de Joan Fontcuberta —

————— QUADERNS CREMA —————

De nou, doncs, Zweig, demostra ésser un lector privilegiat de Dostoievski, i s'immergeix com ben pocs escriptors en la pregonesa psicològica de la seva protagonista, en la infinita i sempre contradictòria complexitat de l'existència i la personalitat humana.

Una nova oportunitat, doncs, d'albirar una possible interpretació a aquella frase de Goya que afirma que "*el sueño de la razon engendra monstruos*": no pot la vida més raonable i tranquil·la ésser la més monstruosa?, la més absurdament inútil?, no són, en el fons del fons, la vida i la raó incompatibles?, en el viure de veritat la raó no és follia?